

MAGYAR KURIR

1
1814
81

Indult Bétsből, Pénteken, Május 6-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Frantzia Birodalom.

Az özszeszövetkezett Hatalmasságok egy részről, más részről pedig Frantzia ország, ilyen *Egyezésre* léptek Parisban Aprilis 23-dikán: —

„Minthogy a' szövetséges Hatalmasságok azon közönséges feltételtől vezéreltetvén, hogy Európa szerentsétlenségének gáttat telessenek, 's annak jövendőbeli tsendességét az erőnek a' Státusok között való igazságos felosztatásán fundálják-meg, magokban meghatározták, hogy Frantzia ország eránt, minekutánna ez egy oly országglásra, melynek principiumaival az állandó békesség fennálhat, visszatért volna, megmútatni akarják azt, hogy véle barátságos egyetértésben kívánnak lenni, 's néki azt, hogy a' békesség javaival addig is míg ennek feltételei meghatározthatnak, élhessen, megengedni akarják: ehez képpest megegyeztek Frantzia *Princz Monsieur* ő Királyi Hertzegségével az ország Generál-Lajtnantjával, hogy az egyező részek' seregeik között való ellenségeskedésnek félbeszakasztásához, 's a' magok régi barátságos állapotjokra való visszalépéshez ezennel hozzá kezdjenek. —

„Erre nézve ő Felsége, 's a' többi (Minthogy ezt az Egyezést Austria, Orosz birodalom, Anglia, Pruszsia, Svétzia és Spanyol országok szórol szóra, de mindenik külön, aláírták és megerősítették: ezen helyen tehát ezen Hatalmasságok közül mindenik Biztossának a' neve olvastatik

minden rangjának 's méltóságának előhordásával egyetemben; t. i. *Austria*' részéről *Metternich* ő Hertzegsége, a' Cs. K. külső dolgokra ügyelő Minister, Frantzia ország' részéről pedig *Talleyrand Mórítz Károly* Beneventi Hertzeg, a' Betsület-Legiónak nagy Sasos tagja, a' Leopold Rendjének nagy keresztese, az Orosz és Prussus Rendeknek Rittere, Senátor, etc.). — A' kik a' magok teljes hatalmaikat egymásközött általtserélvén, a' következő tizikelyekben egyeztek-meg: —

1) A' szövetséges Hatalmasságok és Frantzia ország között minden ellenségeskedések, szárazon vizen ezennel megszűnnek, t. i. a' szárazon mihelyest azon Generálisok, kiknek vezérlessék alatt a' Frantzia armádák és várak vannak, a' vélek szembenálló szövetséges Generálisoknak kinyilatkoztatják, hogy ők a' Frantzia ország' Generál-Lajtnantjának Hatalmát megesmerik, a' tengereken pedig 's a' tengeri kikötőhelyeknél azonnal, hogy a' Frantzia hajós seregek, és a' Frantzia kikötőhelyek, vagy a' melly kikötőhelyekben Fr. őrző seregek találtnak, hasonló kinyilatkoztatást tesznek; — 2) A' szövetséges Hatalmasságok és Frantzia ország között való barátságos állapot' helyreállításának kinyilatkoztatása végett, és hogy a' békesség' boldogságai Frantzia országba a' mennyiben lehet előre is visszatéríttessenek, a' szövetséges Hatalmasságok a' magok seregeiket, Frantzia országnak az 1792-dik esztendőben Januarius 1-ső napján volt ha-

táiraival kihozzák, még pedig azon mérték szerént, a' mint az ezen határokon kívül álló, még a' Frantzia seregeknek kezében lévő várak elhagyattatnak, 's a' szövetséges seregeknek általadattatnak; — 3) Frantzia ország Generál-Lajtinántja tehát parantsolatot küld mind ezeknek a' váraknak Komendánsaikhoz, hogy azokat a' következő időkben adják által: tudniillik azokat a' várakat, mellyek a' Rénus mellett vannak és 1792-ben Januáriusnak 1-ső napján Frantzia ország' határaiba befoglaltatva nem voltak, valamint szintén azokat is, mellyek a' Rénus vize és ezen határok között találtatnak, tíz napok alatt, a' *Piemontban* 's Olasz ország' egyéb részeiben lévőket tizenöt, a' Spanyol országiakat húsz napok alatt, minden egyebet pedig, a' hol csak Frantzia seregek találtatnak oly módon adják által, hogy mind ezeknek általadattatások Juniusnak 1 ső napjáig tökéletesen végre-hajtathassék. Az őrző seregek fegyvereikkel, bagázsáikkal, 's minden magános tulajdonaikkal mennek - ki ezen várakból; így szintén egyéb hozzájuk tartozó tisztviselők is; tábori ártillériáikat is, minden ezer emberre, ide értvén a' betegeket és sebeseket is, három ágyút számlálván, elvihetik. A' várak egyéberánt minden hozzájuk tartozó készületekkel egyetemben általadattatnak a' szövetségeseknek, ide értvén az Archivumokat, minden Inventariumokat, plánumokat, rajzolatokat, modellákat, 's több e'féleket. Szövetséges és Frantzia Biztosoknak kell bémenni a' várakba, a' kik mindent felírjanak, 's az egyezés feltételeinek bétölttetésekre vigyázzanak. A' Frantzia seregek' külömkülömb meghatározatandó magazinumos útakon takarodnak vissza hazájokba. A' Frantzia országban lévő váraknak békerítve vagy bészárva való tartásokat haladék nélkül félbe szakasztják a' Szövetségesek. Azokat a' Frantzia seregeket, mellyek az Olasz armádánál találtatnak, a' mellyek ott, vagy a' Kö-

zéptenger mellett valamely várakban őrizeten lehetnek, haladék nélkül vissza hívatattja Generál-Lajtinant *Monsieur* ö K. Hertzegsége; — 4) A' harmadik cikkelybéli rendelkezések illetik a' tengeri várakat is, oly feltétel alatt mindazáltal, hogy a' tengeri fegyveres házak és a' rész szerént már felkészült, rész szerént még készületlen lévő hadi hajókra nézve, még a' végső békeségkötésnek megkészülésekor fognak határozást tenni a' Szövetséges Hatalmaságok; — 5) A' Frantzia hajós seregek és egyéb hajók mostani állóhelyeiken maradnak, kivévén, a' mellyek ide-amoda küldötetve útban vaannak: ennek az Egyezésnek legközelebbi következései azonközben ezekben állanak, t. i. hogy a' bészárt utak tengeren vízen megnyíljanak; hogy a' halászás, a' partok mellett való hajózás, nevezetesen a' melly a' főbb városoknak szükségeikre megkívántatik, a' kereskedés, minden országban a' maga természetével megegyezőleg, 's a' mi a' belső tartományokat illeti minden városoknak szükségeikre megkívántató közösülés, 's minden katonai és közösülésre való utak megnyittattassanak; — 6) Hogy azoknak a' nehézségeknek és veszekedéseknek, mellyek az ezen Egyezésnek aláíratatása után történhető tengeri ragadományok miatt előfordulhatnának, elejek vétetődjön, abban egyeztek meg az alkudozó részek, hogy a' Kanálsón, 's az északi tengereken, ezen Egyezésnek megerősített kitseréltetése után 12 napokkal, az északi tengerek és *Kanáriai* szigetek között lévő egyéb tengereken egy hónappal, a' *Kanáriai* szigetek-től fogva az *Aequatorig* két hónappal, 's minden egyéb tengereken, azután elfogatott hajók, minden további ítélet vagy helybéli külömeség nélkül, tulajdonosaiknak adattassanak vissza; — 7) A' foglyok, tiszték, katonák, szárazon való és vízi seregek, vagy akárminéműek legyenek, kiváltképpen pedig a' kezesek, minden váltság pénz vagy költsönös tsere nélkül, min-

den részről küldetnessenek vissza hazájok-
ba. Biztosságok rendeltetnek ki, hogy a'
foglyoknak és kezeseknek szabadon való
botsáttatásokat közönségesen munkába ve-
gyek; — 8) Ezen *Egyezésnek* aláíratatá-
sa után haladék nélkül által adják a' Szö-
vetséges Hatalmasságok az ő seregeik által
elfoglaltatva lévő Departamentomoknak és
városoknak Administratzióját a' Generál-
Lajtnant ő K. Hertzegségé' Tisztviselőinek.
A' szövetséges seregeknek szükségeikről,
azon szempillantatig, míg a' Frantzia föl-
deket oda nem hagyták, a' Királyi Tiszti
Karak gondoskodnak azért, mivelhogy a'
Szövetséges Hatalmasságok a' magok Fran-
tzia ország eránt való barátságos hajlaudó-
ságok szerént minden katonai Requisitzio-
kat azonnal megszüntetni akarnak, hogy az
Administratzió a' Királyi tiszteknek által-
adatott. A' mi egyéberánt ezen tikkely-
nek végre hajtatasát illeti, még ennek mind
egy más *Egyezés* által kell elrendeltetni;
— 9) Azon utak eránt, mellyeken a' 2-
dik tikkelyhezképpent a' szövetséges sere-
geknek marschirozni kell, egyezések fog-
nak tétettetni, hogy az élelembéli készü-
letek előre megtétethessenek; Biztosokat
kell kirendelni, a' kik minden ide tarto-
zó intézeteket különkülön megtegyenek,
és a' seregeket egész azon pontokig elkí-
sérjék, a' hol ezek Frantzia országnak hatá-
rairól kilépnek. Költ *Párisban* Aprilis
23-dikán, 1814-ben. Aláírták —,

„Hertzeg — — „Hertzeg
Benevent. *Metternich.*

„Helybehagyattatott és ratifikáltatott —,
„*Ferentz.*

Toldalék Tikkely: A' tíz napi idő-
szakasz, a' melly alatt ezen *Egyezés*' 3-dik
tikkelye szerént a' Rénusi és a' régi Fran-
tzia ország' határai között lévő várakat ki
kell üresíteni, hasonlóképpen kiterjed a'
Frantzia országhoz tsatoltatott Belgiumi vá-
rakra és egyéb katonai tárgyakra is,
akárminémű tulajdonságúak legyenek azok.
Ezen *Toldalék Tikkely* éppen olyan erő-

vel bírjon, mintha a' ma meghatározatott
Egyezésben szorol szora betétetve volna.
Költ *Párisban*, Aprilis 23-dikán, 1814-
ben. Aláírták —,

„Hertzeg — — „Hertzeg
Benevent. *Metternich.*

„Helybehagyatott és ratifikáltatott. —,
„*Ferentz.*

Lecourbe nevű, *Moreau*' idejebéli
igen nevezetes Generális, a' kit *Bonapar-
té* elébb *Lons-le-Saulnierbe* azután *Bour-
gesbe* számkivetésbe küldött volt, most is-
mét vissza kapta *Monsieur*től rangját és
hivatalát, s *Párisba* megérkezvén, kedvesen
fogadtatott valamint ezen K. Princztől úgy
a' több Szövetséges Hatalmasságotól is, —
(Azt jegyzik meg, hogy 1200-ra telik
azoknak az e'féle Státusfoglyoknak számok,
a' kiket 14 napok alatt szabadon botsátot-
tak).

A' mostani Fr. Király XVIII-dik La-
jos ilyen levelet írt volt IV-dik Károlyhoz
Londonbol, a' még akkor *Madridban* a'
thrónuson ülő Spanyol Királyhoz: —,

„Sire! Keserűséggel küldöm vissza
Felségednek azon Arany Gyapjú Rendet,
mellyet a' Felséged ditsősséges emlékezetű
Attya nékem adott vala. Semmi közös nem
lehet köztem és azon nagy gonosztévő kö-
zött, a' ki vakmerő bátorság és szerentse
által az én thrónusomra felkapaszkodott,
és olly kegyetlen volt, hogy azt egy
Bourbonnak, az Enghieni Hertzegnek vé-
rével megfesse. A' religió felindíthat ar-
ra éngem' hogy egy gyilosnak megbotsát-
hassak, de népem' tyrannusában ellenségem-
nél egyebet soha nem szemlélhetek. A'
mostani században ditsősségesebb dolog egy
országló páltzát megérdemleni, mint azt
tsik hordozni. A' gondviselés arra éngem'
megsententziázhat, hogy számkivetésben
végezzem el napjaimat: de ne mondják
azt se a' jövő világ se a' mostani em-
berek, hogy szerentsétlen állapotomban

méltatlannak lenni mutattam magamat arra, hogy utolsó lehellésemig a' tronuson üljek. — „Lajos.

(Ezt a' levelet akkor is kiadták az Anglus levelek, mikor új volt, most is).

Olasz Ország.

A' mi fő vezérünk Gróf *Bellegarde* és az Olasz Vice Király Április 23-dikán újabb Capitulátzióra léptek, melly szerént a' már megnevezett négy váraon kívül Április 25-dik napján *Peschiera*, Május 1-ső napján *Mantua*, 's azután a' több Olasz Királyságbéli várak is azonnal általadattanak a' Cs. K. seregeknek, mihelyest ezek azoknak elfoglalásokra odaérkeznek.

A' Vice Király ilyen proklamátziót bocsátott azon Fr. seregekhez, melyek eddig az ő vezérlése alatt az Olasz ármádaival összesztatoltatva voltak: — „*Frantzia Katonák!* Hoszas szenvedések terhelték hazátokat. Frantzia ország azáltal iparkodik magát ezektől megszabadítani, hogy régi oltalmazó paizsa alá tér vissza; már az a' reménség enyhíti a' sok szerentsétlenség közül felelevenült érzékenységet, hogy végezetre majd vissza tér ily sok zivatarok után a' nyúgodalom. Frantzia katonák! haladék nélkül útnak fogtok indulni hazátok felé; szerentsésnek tartottam volna magamat, ha magam vezérelhettelek volna oda vissza titeket, és ha senkire másra nem kellett volna semmi környülállások között bíznom azt, hogy azon derek seregeket, a' kik a' tisztesség és ditsőség útján ily nemes és állandó készséggel jártak, nyúgvó helyeikre hazájokba vigyék. — De egyeb kötelességek parantsolják tölletek való elválásomat. Lételemnek hátra lévő részéhez az a' hűséges, nagy lelkű és jó nép tart just, melynek azzal 10 esztendőktől fogva áldoztam; valamedig ennek boldogságával foglalatoskednom megengedtetik, melly eleitől fogva leg kedvesebb foglalatosságom volt, semmi egyebet elérni nem kívánok magamra névre. Fran-

tzia katonák! ha az Olasz népnél hátramaradok is, mindazonáltal legyetek meggyőződöttek a' felől, hogy a' ti hozzám való nagy bizodalmatokrol, mellyet a' veszedelemnek közepette 's a' legtövisesebb politikai állapotban mütattatok, soha elfelejtkezni nem fogok. Az én jó indulatom és háladatosságom 's az Olasz nép' szeretete és tisztelete mindenütt kísérni fognak benneteket. Költ a' *Mantuai* fő hadi szálláson April. 17-dikén 1814-ben. —

„*Eugénus.*

A' Frantzia ármáda' köszönete, a' Vice - Király ő Kir. Hertzegségéhez: — „Igen Nagyságos Ur! a' Frantzia ármáda a' maga hazája felé útnak indulni kész lévén, a' háladatosságnak és a' tiszteletnek azon érzékenységet, melytől ő a' Hertzegséged' személyére nézve egészszen általjárva van, a' K. Hertzegséged lábai eleibe letenni kötelességének tartja. Az Olasz ármáda örökké kevély leszen a' maga vezérével; az, hogy valaki K. Hertzegséged alatt szolgálhatott, néki betsület-titulus. Éljen Kir. Hertzegséged azzal a' szerentsével és ditsőséggel, mellyet szép és nemes tulajdonságai érdemelnek. Buzgósággal kívánja ezt ez az ármáda, 's a' többi.“ — Aláírtak: Generál-Lajtnánt *Grenier*, Oszályosok: *Verdier, Vignolles, Marcoguet* 's többek.“

Magános levelekből írja a' Bétsi Német újság, hogy a' Vice - Királlyal való Katonai első Alkunak kijövetele után azonnal egy Deputátziót küldött - el az Olasz Senátus *Mailandbol Párisba*; és hogy Majland városában kemény zúgás támadván, részrehajlások nyilatkoztatták - ki magokat, mellyek közzül az egyik rész azt kívánta, hogy a' nép és Senátus hirdessék - ki a' Vice - Királyt Olasz országi Királynak: a' más rész ellenben a' régi rendnek vissza térését kívánta nagyobb vagy kissebb mértékben. Mindenik rész azon iparkodott, hogy követőket szerzhessen magának, melyre nézve külömbkülömbféle indulattal íra-

tott kerülő levelek fordultak - meg a' tisztviselőknak és egyéb előkelő lakosoknak kezeiken aláírás vegett. Némelyak által a' Választó- és Törvényhozó Gyűlésnek összehívattatása sürgettetett, oly véggel, hogy ezek mondják - ki a' nép' kívánságát. —

A' *Schafhauseni* újságból írja ugyan tsak a' Bétsi Német újság, hogy a' Majlandi mingyar említett Deputázióra, a' melly Párisba küldtetett, a' volna bízva, hogy kérje az összeszövetkezett Hatalmasságokat, hogy tartsák - fenn az Olasz Királyságnak *integritássát*, és adjanak Királyt néki. Projektáltatott ugyan az is a' Majlandi Senátusban, hogy a' Vice-Királyt kériék magoknak Királynak: de nagy akadályokra talált ez a' projektum, 's a' Senátusnak azutánni összegyülekezésekor a' nép a' Senátus' tanátsházát körülvévén, felszóval kiáltozta, hogy nem kívánja Királynak a' Vice-Királyt. Hasonló hajlandóság nyilatkozattatta - ki magát a' theátrumokon, minden egyéb közönséges helyen, 's több e'félék.

Az újabb tudósítások szerént még jobban is nevedett a' nép' zengése, 's néhány fő rangú és megkülömböztetett tulajdonságú emberek ellen véres és kegyetlen erőszaktelek követtettek - el.

Korsika szigetéről olyan tudósítások érkeztek volt Livornóba, hogy az eddig való országlásra a' Korsikai lakosok is réaunván, ennek jármát önként való indulatból kivetették a' nyakokból. A' *Bastiai* lakosok t. i. réa unván a' régi országlószerke, 's közelébről az által is nagyon megboszszantatván, hogy Generális *Berthier* 500 ezer Frankokból álló adót akart tölleök erőszakosan felvenni, April. 11-dik napján délutánni két órakor oly mozdulásokat tettek, mellyek által nyilván kimútatták, hogy ezen adót megfizetni tellyességgel nem akarják. A' várkomendáns *Delaunay*, az ágyúkat a' városnak fordítottatta. A' várban ugyan 2000 emberekkel volt *Delaunay*,

hanem a' polgárság addig, míg Gen. *Cassala* a' több seregekkel a' várbélieknek segítségére megérkezett volna, az egyik kaput elfoglalták, 's a' segítséget is visszakergették, azután az erősséget egészen elfoglalták, a' sereget a' fegyverből kivetkeztették, 's a' Komendánst a' Stábjával együtt a' magok gondviselések alá vették, 's 300 Horváth katonákat szabadon bocsátottak. Minden fogságban ülő papok azonnal kibocsátattak a' fogságból. A' város magának Provisoriai Országlószerket választott, 's több e'félék. —

Florentziában ilyen Proklamátziót hirdettetett - ki az eddig volt *Würtzburgi*, már most ismét *Toskanai* Nagy Hertzeg, *Ferdinandus* Austriai Fő Hertzeg, a' Felséges Urunk idősebb testvér öttse: —

„Harmadik Ferdinándus, Isten' kegyelméből *Toskanai* Nagy Hertzeg. Ily megkülömböztetett módon megáldván a' Gondviselés a' Szövetséges ármádákat, alkalmasá tette őket arra, hogy a' régi Fejedelmeknek a' magok Statusaikhoz való jussaikat vissza szerezhessék. Ehez képpest meghatározták a' Felséges összeszövetkezett Hatalmasságok, hogy néken az én *Toskanámat* egyéb Státusokkal együtt vissza adják. Jelenvaló rendelésünk által Hertzeg *Rospigliosi* nevezzük a' magunk tellyes hatalmú Biztosunká, hogy nevünkben *Toskanát* és a' hozzá tsatoltatott Státusokat elfoglalja. Ő ott közönséges Kormányozói hivatalt fog folytatni a' mi megérkezésünkig, melly nem soká meg fog lenni, azért, hogy nekünk szívünkön fekszik, mihelyest megeshetik azonnal visszatérni alattvalóinkhoz. Ő addig is meg fog minden tisztviselőket erősíteni a' magok hivataljokban, a' mennyiben az ő R. Cath. Anyaszentegyház' Religiojához való hűségek nyilvánosságos, melly nekünk a' szívünkön fekszik. F. Marschal Gróf *Bellegardére*, a' Cs. K. seregek' vezérjére bizattatott ezen rendelésünknek végrehajtatása.

B é t s.

Felséges Urunk kegyelmesen méltóztatott Párisban Aprilis 23-dikán költ Kabinéti írása által Méltóságos *Bedekovich* és *Stift* Státus-Tanátsos, úr-ő nagyságokat, az elsőbbit a' *Szent István* Rendje Kommendátori, az utolsót pedig ugyan ezen Rend' Kitsiny Keresztjével meg tisztelni, Mélt. *Neuberg András* Udvari Tanátsos és Kabinéti Director urat pedig a' *Leopold* Rendje' Ritterének kinevezni.

Ma érkezett újságainkban ezeket olvassuk: — „A' *Majlandban* kiütött zenebonákrol ezeket adták-ki az Apr. 22-dikén ott kijött újságok. A' *Majlandi* Podesta, *Durini*, egy meghívó írást botsátott 20-dikban a' polgársághoz a' végre, hogy a' polgári katonaságnak a' tsendességhelyreállításában legyenek segítségül. Azután meghívta az ellenség által elfoglaltatva nem lévő Departamentekből a' Választó Gyűléseket 's a' *Majland* városabéli Tanátsot, hogy 22-dikben gyűljenek össze; *Generális Pinót* a' fegyveres erő' vezérjévé nevezte, a' ki 21-dikben egy proklamátziót adott-ki arra intvén a' népet, hogy várja el tsendességben a' Szövetséges Hatalmasságoknak végzéseiket. Egy hirdetésében az által is kívánta tsendesíteni a' népet, hogy kinyilatkoztatta, hogy *Duca-di-Lodi* [*Merci d' Eril*] kire a' nép nagyon bosszankodik, igen beteg, 's azon írásokat, mellyek nevében a' Senátus' eleibe adtak, nem is olvasta 's alá sem írta. Ugyan ezen napon egy Deputátziót rendelt a' Város Tanátsa a' Szövetséges Hatalmasságokhoz, és egy Provisoriai Országlószéket állított-fel, melynek tagjai között van a' ne-

vezett Gen. *Pinó* is. Ezen Tanátsnak a' *Finantziai* Minister *Conte Prina* helyébe, a' ki elbújt, *Barbo Franceskót* rendelte. — A' tsendességnek helyreállittatására kiadatott külömbkülömb rendelések mellett azt is megparantsolták a' Podesta és a' város' Tanátsa, hogy a' sónak 's dohánynak arra, és az eleségért fizetődő taksa, fele árára szállittassanak-le, és közonséges imádságok tartattassanak. —

Apr. 22-dikén öszszegyülekeztek végezetre a' Választó Gyűlések is, 's azonnal hirdetést botsátottak az Olasz néphez, 's tudtokra adták néki, hogy ők a' Provisoriai Országlószékek minden eddig való végzéseit, a' *Gen. Pinó*' fő vezérre lett választatását 's a' többi, megerőssítik; 's csak a' nép' boldogításán fognak munkálódni, melyre nézve mindenek tsendességben lehetnek. Végezetre a' népet az eddig volt Országlószékek tartozó hűsége alól feloldozták, 's a' Senátust eloszlatták, a' melly a' maga utolsó végzése által azon Deputátziót, mellyet *Párisba* küldött vala, visszahívatta 's a' maga ülését bérekesztettete.

A' Londoni legújabb újságok ezek: — A' *Charlotta* vagy *Károolina* Királyi Hertzegkisaszszony' a' Regens Princz leánya' lakadalma, az *Orániai* Örökös Hertzeggel, mint mondják Juliusra volt határoztatva. — A' *Frantzia* kikötőhelyeket eddig bezárva tartó *Ánglus* hajós seregek mind visszahívattatak, annál nagyobb készületek tétetnek ellenben az *Északi* *Amerikai* Szabad Státusok ellen.

(A' Londoni dolgok' folytatását lásd a' mai *Toldalekban*.)

Május' 4-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 207 1/2 forintot Váltótrédulában. — Egy Császár aranyéit 9 f.tot és 33 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro, 32.

A' Magyar Kurir 36-ik darabjához.

Magyar Ország.

Szalk Szent Mártonból, Pest Vármegyének Mező-Városából Aprilis 18-dikán, 1814. — A' tegnapi nap erre a' városra nézve öröm mondásnak napja volt, a' millyent még ez a' város nem látott 's nem hallott. Ugyen is jókor meg tudván az ide való Prédikátor, és egyszersmind Sup. Assessor Nagy Erdemű és Nagy Tudományú T. T. *Szilády Péter* Ur Bondi és Páris között *Napoleonnak* megverettetését, és *Párisnak* elfoglaltatását, nem álván ellent az időnek rövidsége, remek, fontos, megüdítő, és örömmel tellyes hálaadó Prédikáziót *Téged Isten ditsérünket* tartott a' templomban (talán ezen hír' hallására Országunkban először), Aprilis 17-dikén azon tikkelyekből, mellyeket olvasunk Királyok 2-dik Könyvének 9-dik versében: *Ez a' mái nap öröm mondásnak napja.* A' nép az egész tanítás alatt a' leg nagyobb örömöknek velt részese, 's örömkönnyekek hullottak ezen város' jó szívű lakosainak szemeikből. Az áhítatosság után 12 órakor a' toronybéli harangok ennek a' ditsőséges napnak idvezlésére megvonattak 's a' toronyból a' harangozás közben gyakori örvendetes sálvék lövettek, a' mellyeket a' piatzra kiállott, és zászlókkal felékesített gyenge Tanulóság ezer meg ezer vivát kiáltásokkal viszánozott. — A'többek között ezen örvendetes nap örömeinek napja volt, Ns. Ns. és Vitézlő Nagy *Sándor* itt lakó nagy érdemű Kereskedő Úrra nézve is. A' ki a' rendkívül való örömtől elléven ragadtatva, azonal hogy a' templomból haza tért, az egész napot öröm-

nek napjává változtatta. A' muzsika tántz, számtalan vivát kiáltások, sálve lövések, 's poharaknak üritései tisztelték meg úri házat és ezt a' ditsőséges napot. Maga a' fent tisztelt Kereskedő Ur fel 's alá járt a' városban a' néppel együtt, hogy főrró örömet kiönthesse, a' mellyet az utánna járó muzsika banda mindég jobban jobban buzdított. — Megemlegetik erről a' napról a' fent tisztelt Urakat ennek a' városnak késő maradéki is. — Így töltöttük el ezt a' 17-dik Áprilist, mikor elébb megadtuk az Istennek azt a' mi az Istené, a' Császárnak a' mi a' Császáré. Így tűnt el ez a' kies nap, a' millyen a' Magyar égen soha sem derült fel!

J e l e n t é s.

Hálaadó buzgó indulattal emlékezvén több Tek. N. Vármegyéknek példás pártfogások felől, mellyel hazafiúi igyekezetemet kegyes hajlandósággal fogadni, és számos előfizetőkkel elősegélleni méltóztattak; ezennel alázatosan jelentem, hogy mivel az alkalmatosságok' nem léte miatt a' mustrául ajánlott exemplárokat sok Tek. N. Vármegyék' számára tsak mostanában küldhettem-el, a' praenumeratio' idejét meghosszabbítom. E' szerént tehát még a' jöyő Medárdusi Pesti vásárig az általam kiadatott 4 Táblákból álló Magyar Ország közönséges Mappájának az árra addig 8 forint leszen: ezen kiszabott időn túl pedig leg alább is 10 V. Cz. forint. Egyszersmind alázatosan kérem a' Tek. N. Vármegyéknél a' praenumeratio öszveszedése végett kinevezett 's kinevezendő Titt. Urakat, hogy addig a' pénzt öszveszedni, és

hozzám a' József városában lévő Ősz úttzában a' 939-dik szám alatt való hazhoz, vagy Pest Vármegyei Perceptor Tek. *Jakabházy Antal* Urhoz ide Pestre útasítani méltóztassak.

Karats Ferentz, a' mappa' kiadója és metzője.

Nagy Britannia.

- A' Parlamentom' felső házában ilyen beszédek fordultak elő Április 19-dikén: — A' fő Cancellarius Gróf *Liverpool* jelentette, hogy az innep előtt való ülésben ígéretet tett vala a' felől, hogy azok az Akták, mellyek az özszeszövetkezett Hatalmasságoknak a' fegyvernyúgvás' felbeszakasztására alkalmatosságot szolgáltatnak, a' Parlamentom' eleibe fognának terjesztetni. Hanem az azóta előfordult környülállásokra nézve a' Régens Princz már most nem tartja szükségesnek ezen írásokat közleni, annyival is inkább, minthogy ismét újabb alkudozások (a' *Chatillon* béliek) volnának munkában, mellyektől leg jobh következéseket lehetne várni. Fognának-é későbbre ezen papirossak a' Parlamentummal közölni vagy nem, azt a' jövődő környülállások fognak megmutatni. — *Grey* igen tsudálkozott azon nagy bizonytalankodáson, mellyel Lord *Liverpool* beszéllett; nem képzelheti (igy fejezte ki magát) miért nem lehetne ezen írásokat haladék nélkül közleni. Az innep előtt azt mondotta a' Lord, hogy tsak a' Szövetségesek' (Frankofurtumi) Nyilatkoztatásának kijövele várattatik, 's azonnal közölni fognak ezen Akták. Ez a' Nyilatkoztatás már kijött; ebben azok az okok, mellyek a' Szövetségeseket a' hadakozás' újabb elkezdésére indították, előadattatnak, de nem olyan tökéletes és kielégítő módon, mint kívántathatna. A' Parlamentom' eleibe terjesztendő írásokkal nem lehet egyéb ezézés, tsak annak megmutatása, a' mi a' Nyilatkoztatásban mondatott, hogy az alkudozások nem a' Szövetségeseknek igaz-

ságosság és mérséklettségbeli fogyatkozások, hanem a' Frantzia Uralkodónak esztelen ditsősségszomjúzása miatt szakadtak félbe; semmi új történeteknek előhordása nem kívántatik, tsak annak megmutatása, hogy azok, a' mellyek a' Nyilatkoztatásokban előfordultak, igazságosok voltak. Mi okon nem lehetne már most az e'féle igazságokat előadni? Ő ugyan igen nagyon helybehagyja a' Ministereknek tselekedeiteket, úgy mint a' kiknek a' békeséget, 's az egész világ'szabadságát 's boldogságát lehetne köszönni: azonban tsak ugyan szükséges lenne nem tsak az idegen nemzeteket, hanem a' Frantziákat is tökéletesen meggyőzni a' felől, hogy az alkudozások nem a' Szövetségesek miatt szakadtak félbe, és hogy az a' dolog, melly a' Nyilatkoztatásban előfordult, egészszen fundamentomos volt. Ezen tekintetben sok jót tehetne az Aktáknak közöltetések. — „A' mi a' Frantzia nemzetnek arról való meggyőztetését illeti (mond Lord *Liverpool*), hogy az alkudozások a' Frantzia Uralkodónak vak ditsősségszomjúzása miatt szakadtak félbe, ez eránt egész tsendességben lehet a' Lord [*Grey*] úr; ezerránt egész Frantzia országban megégyeznek a' vélekedések. Az Akták előadásának már most semmi célja nintsen, sőt káros következései lehetnének. Jó leszen é őket valaha előadni, vagy nem: most nem határozhatni - meg.

Lord *Carlisle* erősítette, hogy ő nyilván tudja, hogy ezeknek a' Documentumoknak közölnetése most ártalmas lenne: Nem kell, úgy mond, elfelejtenünk, hogy mi egyik tagja vagyunk annak az öt Hatalmasságokból álló Szövetségnek, melly a' hadakozás' nagy célja felé törekedik; meg lehetne, hogy ezen írásoknak közölnetése 's az azok felett előfordúlható beszédek kedvetlenséget okozhatnának a' részesek közt, a' honnét kár közetkezhethetne arra a' resultatumra, melly minden várakozást fellyül halad.“